

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

LIBEREC

Inspekční zpráva

Základní škola Mříčná

čp. 191, 512 04 Mříčná

Identifikátor školy: 600099016

Zřizovatel: Obec Mříčná

Školský úřad Semily, Ke Stadionu 183, 513 01 Semily

Termín konání orientační inspekce: 28. září 1999, 1. října 1999

Čj.	085 38/99-5023
Signatura	oh5zt101

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ V ZÁKLADNÍ ŠKOLE

Jednotřídní Základní škola v Mříčné má v letošním školním roce zapsáno 20 žáků v (I., II. a III. ročníku). Spádově školu navštěvují děti z Peřimova a Mříčné. Součástí školy jsou mateřská škola, školní družina a školní jídelna.

Poslední inspekce provedená ČŠI se uskutečnila v listopadu 1996 a byla zaměřená na kontrolu předepsané dokumentace, úroveň řízení ZŠ a MŠ jako jednoho subjektu a na plnění učebních osnov v podmínkách jednotřídní školy.

Hodnocení kvality vzdělávání v českém jazyce a matematice

Během inspekce bylo hospitováno celkem 5 hodin v základní škole a dopolední činnosti v mateřské škole.

Škola vyučuje dle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 a k výuce užívá učebnic a pracovních sešitů vydavatelství Fortuna, Prodos, Alter, Nová škola a SPN. Český jazyk je vyučován paní ředitelkou a jedna hodina literární výchovy další vyučující. Matematiku vyučuje pouze paní ředitelka. Obě mají zpracované tematické plány s podrobným rozvržením učiva. Vzhledem k tomu, že jsou vyučováni žáci ve třech odděleních jedné třídy, je prvořadým cílem vyučujících zajištění kontinuity výuky mezi jednotlivými ročníky. Ve třídě nejsou integrováni žáci, ale je zde řada žáků slabších, kteří vyžadují individuální péči. Pro tyto žáky mají paní učitelky připraveny specifické úkoly.

Paní ředitelka je absolventkou Pedagogické fakulty v Hradci Králové obor národní škola - výtvarná výchova. Druhá vyučující je absolventkou SPgŠ oboru vychovatelství, nesplňuje tedy podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku na I. stupni ZŠ, což ovšem v daném případě nijak neovlivňuje kvalitu její práce. Škola disponuje dostatkem vhodných prostor pro výuku. Žáci se učí ve dvou třídách podle předmětů, které učitelky vyučují. Tomu je přizpůsobeno i vybavení obou učeben nábytkem, hracím a dopravním kobercem a školními pomůckami, které jsou funkční a odpovídají moderním formám výuky. Celkové prostředí je estetické, učebny i chodby jsou vyzdobeny žákovskými výtvarnými pracemi a fotografiemi ze společenských akcí v obci, na kterých se škola pravidelně podílí. Ve sledovaných hodinách byly dodržovány psychohygienické zásady (správné sezení při psaní, sklon sešitů a postavení psacího nástroje). Vhodně byly zařazeny tělovýchovné chvíle v okamžiku, kdy žáci pociťovali únavu.

V organizaci výuky jsou patrné dlouholeté didakticko-metodické zkušenosti paní ředitelky a snaha o velmi pěkný vztah k dětem u druhé vyučující. Vhodně byla střídána přímá a nepřímá práce v jednotlivých odděleních, náročnost byla přiměřena věku žáků jednotlivých ročníků. Hodiny byly promyšlené, vytíženost dětí rovnoměrná a všichni, včetně žáků slabších, měli možnost zažít pocit úspěchu. Sledovanými hodinami prolínala hra jako jejich organická součást. Žáci pracovali individuálním tempem a z jejich činností bylo zřejmé, že jsou navyklí samostatnosti, vzájemnému respektování a schopnosti pomáhat jeden druhému.

Všechny sledované hodiny českého jazyka a matematiky byly vhodně motivačně uvedeny. Tato vstupní motivace využívala příkladů z běžného života a v průběhu vyučovacích jednotek byla několikrát připomenuta. Výkony žáků jsou pravidelně vyhodnocovány, písemnosti kontrolovány a hodnocení žáků je zaměřeno převážně pozitivně a je objektivní. Grafická úroveň sešitů jednotlivých ročníků je rozdílná.

Výuka probíhala v přátelské pracovní atmosféře. Vyučující dbaly na správnou výslovnost žáků, odpovědi celými větami, v menší míře pak na rozvoj grafomotorických dovedností. Žáci se chovali slušně, byli vstřícní a z jejich chování bylo patrné, že se v daném prostředí školy cítí

dobře.

Hodnocení kvality vzdělávání

V pěti hospitovaných hodinách (třikrát český jazyk a dvakrát matematika) byla především sledována schopnost pochopení a empatie pro individuální potřeby jednotlivých žáků, možnost dostatečného prostoru pro jejich aktivitu a spontaneitu, vhodnost kombinace přímé a nepřímé práce v odděleních.

Inspekce konstatuje, že výuka českého jazyka a matematiky je ve škole na velmi dobré úrovni s výraznou převahou pozitiv.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Plánování a příprava vzdělávací činnosti

Učitelka v mateřské škole vypracovává měsíční plány výchovně-vzdělávací práce s diferencovanými úkoly pro děti podle věku. Vychází přitom z Programu výchovné práce č.j.: 33 483/83-201, praktickým provedením zohledňuje specifika dané skupiny dětí a místní podmínky. Celkově nižší počet dětí podporuje záměr individuálního přístupu. V plánování je patrná pozitivní snaha vyváženého působení ve všech výchovných oblastech.

Mateřská škola je součástí základní školy a existuje zde velmi úzká spolupráce. Pro děti je také přechod do základní školy mnohem snazší a příznivější, docházejí stále do stejné budovy, jejich kolektiv se změní jen minimálně a učitelky v základní škole je již znají.

Plánování a příprava vzdělávací činnosti je na velmi dobré úrovni.

Podmínky vzdělávací činnosti

V mateřské škole působí jedna kvalifikovaná učitelka s dvacetiletou praxí na plný úvazek, která garantuje výchovně-vzdělávací činnost a jedna učitelka bez odborné kvalifikace na úvazek zkrácený. Osobnost učitelky je velmi dobrým vzorem pro děti jak v oblasti řečových schopností, tak i celkovým kultivovaným projevem. Vzhledem k personálním podmínkám měla v minulém období paní učitelka omezenou možnost účastnit se vzdělávacích seminářů, v letošním školním roce je záměrem školy vytvořit lepší podmínky pro další vzdělávání.

Pro svou činnost má mateřská škola k dispozici v patře základní školy třídu s částí pro relaxační a hrové činnosti, stálou ložnici, šatnu a sociální zařízení. Po dohodě se ZŠ mohou děti využívat také školní tělocvičnu.

MŠ vznikla před třemi lety a její vybavení má stále rezervy. Pořízení pianina přispělo k velmi dobré úrovni hudebních činností. Učitelka se sama podílí vysokou měrou na výrobě pomůcek pro různé výchovné činnosti a prostřednictvím této iniciativy dochází ke zlepšování funkce i estetiky pomůcek a zároveň ke snižování finančních nákladů na jejich pořízení.

Ve třídě je příjemné prostředí pro volné hry i řízené činnosti, schází však větší nabídka vybavených námětových herních koutků. Vnitřní zařízení odpovídá věkovému složení dětí.

Výtvarnými pracemi dětí jsou vyzdobeny chodby i další prostory budovy. Materiál a pomůcky v současné době postačují tomuto počtu dětí, vyžadují však nadále doplňování.

K dalšímu vybavení náleží také gramofon, dobře vybavená dětská i učitelská knihovna. Učitelka má přehled o nových trendech ve výchově a sama se samostudiem dále vzdělává a získané poznatky uplatňuje při práci s dětmi.

Rozmístění všech prostor mateřské školy v jednom podlaží je přehledné a děti se zde dobře orientují. Psychohygienické podmínky jsou velmi dobré, ve spolupráci s rodiči je zajištěn pitný režim, který by při vhodné organizaci mohla do budoucna plně zajistit školní kuchyň.

V době inspekce bylo zapsáno 16, přítomno 11 dětí. Z celkového počtu má nastoupit v příštím roce 11 dětí školní docházku a jedno je v současné době po OŠD. Situace je do budoucna tedy nejasná, je třeba ji řešit ve spolupráci se školským úřadem i zřizovatelem v dostatečném předstihu. Pro vstup dětí do základní školy je předcházející pobyt v mateřské škole velmi důležitý nejen z důvodu rozvíjení poznávacích funkcí, ale i z důvodu sociální adaptability a výchovy odpovídající soběstačnosti.

Podmínky vzdělávací činnosti školy v oblasti personální jsou dobré a mají dvě roviny - počet pedagogů je optimální, odpovídající odbornou kvalifikaci má pouze jedna učitelka.

Materiální podmínky jsou celkově dobré, vyžadují nadále doplňování a inovaci.

Organizace, formy a metody vzdělávací činnosti

Organizace a průběh výchovně-vzdělávacích činností odráží individuální přístup učitelky k jednotlivým dětem. Zohledňuje heterogenní skupinu, poskytuje vhodný prostor jak dětem starším, tak velmi dobře zajišťuje potřeby dětí mladších.

Průběh dne měl promyšlenou skladbu z hlediska řízených a volných spontánních aktivit a každý celek přecházel přirozeně v další činnost. Paní učitelka vedla děti k přirozené kázní především svým příkladem a promyšleností jednotlivých činností, které na sebe navzájem navazovaly a děti se dokázaly dobře orientovat. Relaxační a logopedické chvílky byly zařazeny v době, kdy je děti dokázaly vnímat a aktivně se na nich podílely.

Organizace a formy pedagogické práce, zvolené učitelkou, měly velmi dobrou úroveň a vytvářely podklad pro individuální tvořivé aktivity jednotlivých dětí s uspokojením jejich potřeb.

Motivace a hodnocení

Učitelka děti velmi dobře zná a při vlastní práci vychází z jejich osobnostních specifíků. Motivace byla vždy odpovídající, děti se dokázaly nadchnout, pracovaly se zaujetím a se zájmem se podílely na všech prováděných činnostech. Zvolenou motivací a citlivým hodnocením byly děti nejen aktivizovány, ale jejich prožitek byl velmi silný. Především při hudebních činnostech, relaxačních chvílkách a záměrném procvičování mluvidel.

Zvolená motivace byla velmi účinná, hodnocení přiměřené a aktivizující, celkově je tato oblast vynikající.

Interakce a komunikace

Osobnost učitelky byla kultivovaná a svým vystupováním i postojem k jednotlivým dětem byla velmi dobrým příkladem. Její verbální projev stimuloval děti v právě potřebné míře. Děti byly navzájem komunikativní, spontánní, poměrně samostatné. Učitelka citlivě usměrňovala průběh činností, pozitivním způsobem spoluvytvářela kamarádké vztahy. Zvolenými společnými činnostmi také podporovala sounáležitost a těsný kontakt mezi dětmi.

Spolupráce a komunikace mezi dětmi i mezi učitelkou a dětmi je velmi dobrá.

Spontánní činnosti

Po příchodu dětí, přivítání i krátkém rozhovoru s rodiči měly děti možnost volného výběru činností i hraček. Učitelka průběžně dětem nabídla v individuálním působení malování a mozaiky z důvodu procvičování jemné motoriky. I přes nižší výběr herních koutků měly děti dostatečně rozehrány společné hry, využívaly mnoha pomůcek. Prostřednictvím různých doplňků mohly rozvíjet svou fantazii. Děti, které přišly později, budou mít, podle sdělení paní učitelky, větší prostor pro hru v odpoledních hodinách a i ony uspokojí svou potřebu vyžití ve svobodně zvolené hře.

Uspokojení a prožívání dětí v oblasti spontánních činností je na velmi dobré úrovni.

Řízené činnosti

Hospitace proběhly v dopoledních činnostech. Ze 16 zapsaných dětí bylo přítomno 11.

Ranní cvičení

Paní učitelka využila hru na klavír, děti velmi dobře znaly průběh cvičení. Jejich pohybová aktivita byla velmi dobrá, cvičily s chutí a radostí. Po části zdravotních cviků zařadila paní učitelka relaxaci a při kruhových hrách děti spoluprožívaly své kamarády. Motivace i provedení bylo velmi dobré.

Literární výchova

Při motivaci vycházela paní učitelka ze znalostí dětí. Po přečtení příběhu v rozhovoru procvičila paměť, výslovnost dětí, zařadila zpěv písně v doprovodu klavíru a také výtvarné činnosti. Příprava i provedení bylo velmi dobré.

Režimové momenty

V průběhu dopoledne zařadila paní učitelka jazykovou rozcvičku s gymnastikou mluvidel a relaxací. Na přání dětí také společně zpívaly písně u klavíru a s vnitřním zaujetím zvládly i poměrně složité písně. V průběhu den byly děti spokojené, paní učitelka byla ke všem dětem pozorná, diferenciací úkolů a individuálním přístupem rozvíjela schopnosti dětí v souvislosti s jejich možnostmi.

Celkové hodnocení řízených činností je velmi dobré.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Vzdělávací činnost je na velmi dobré úrovni, vzhledem k nižší vybavenosti jsou podmínky skromnější, avšak kvalitním přístupem učitelky mohly děti uspokojit své potřeby a lze konstatovat, že získávají dobré předpoklady pro další vzdělávání.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry školy písemně zpracovány nejsou. Ze života a podmínek školy je však zřejmé celkové směřování školy a její postavení v obci. Základní prioritou ve výchovně vzdělávacím procesu je příprava žáků na vstup do plně organizovaných základních škol

v Jilemnici. Z hospitovaných hodin jednoznačně vyplynulo, že se tento cíl daří škole plnit. Výuka probíhá dle schváleného učebního plánu a časový rozvrh jednotlivých učebních témat plně vyhovuje potřebám žáků i specifickým podmínkám školy. Slabším žákům je věnována individuální pozornost. Škola dále nabízí v rámci nepovinných předmětů výuku německého jazyka a pohybových her. Formou zájmového útvaru pak hru na zobcovou flétnu.

Ředitelka školy má v písemné podobě zpracovaný „Plán akcí na škol. rok 1999 - 2000“, kde jsou stanoveny v jednotlivých měsících všechny školní i mimoškolní akce, kterých se škola účastní. Tyto akce jsou pravidelně vyhodnocovány.

V oblasti materiálně-technické ředitelka školy spolupracuje se zřizovatelem, který v rámci finančních možností reaguje na požadavky školy. V současné době chybí škole výpočetní technika, která by byla vhodná nejenom pro administrativu, ale i pro výukové programy.

Plánování je na dobré, průměrné úrovni a je obvyklé tomuto typu málotřídních škol a spojených ředitelství ZŠ a MŠ.

Organizování

Vzhledem k tomu, že škola nespĺňovala požadovaný počet žáků na třídu (dle § 6 odst. 3 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol v platném znění), stala se škola rozhodnutím ŠÚ Semily od 1. září 1996 jednotřídní s 1., 2. a 3. ročníkem. Součástí školy je zároveň mateřská škola pod spojeným ředitelstvím. Na základě doporučení ČŠI došlo k převodu kompetencí ředitelky školy na vedoucí učitelku mateřské školy ve smyslu § 3 a) zákona ČNR č. 564/1990 Sb., a § 45 b) zákona č. 138/1995. Kompetence byly stanoveny písemně dne 10. prosince 1996. Současná organizační struktura je optimální.

Tok potřebných informací je zajišťován každodenním kontaktem všech vyučujících. Rodiče žáků jsou informováni o chování a prospěchu svých dětí prostřednictvím notýsků a žákovských knížek a na třídních schůzkách, které se konají třikrát do roka. Kromě toho mohou rodiče navštívit školu kdykoli, včetně vyučovacích hodin.

Škola se dobrým způsobem prezentuje na veřejnosti. Každoročně jsou pořádány vánoční besídky pro důchodce, slavnosti ke Dni matek, společný karneval s mateřskou školou, vítání občánků na obecním úřadu, soutěže ve zpěvu, karneval atd. V rámci mimoškolní činnosti jsou pro žáky pořádány výlety do blízkého i vzdálenějšího okolí.

Výroční zpráva školy je zpracována stručně, přehledně a dává potřebné informace určeným subjektům. Ředitelka školy úzce spolupracuje s orgány státní správy a samosprávy.

Organizování je na dobré úrovni.

Vedení a motivování pracovníků

Na škole jsou patrné velmi dobré interpersonální vztahy. V maximální možné míře je využívána odbornost výuky a kreativita všech pracovníků. Ředitelka školy má stanovená kritéria pro stanovení výše osobního ohodnocení jednotlivých zaměstnanců. Toto ohodnocení je však vzhledem k nedostatečným finančním prostředkům velmi nízké.

Pracovníci školy jsou ke své práci motivováni spíše morálně než finančně, což se z dlouhodobého hlediska jeví jako těžko udržitelné. Přesto vedení a motivace ze strany ředitelky je na spíše nadprůměrné úrovni.

Kontrolní mechanismy

Ředitelka školy pravidelně provádí kontrolu výchovně-vzdělávacího procesu. Hospitace s rozбором hodin u druhé vyučující provádí jedenkrát do měsíce. Již po několik let má zpracovaný ucelený systém kontrolních prací pro žáky jednotlivých ročníků.

V oblasti hospodaření se státními prostředky pravidelně kontroluje rozpočet školy. Inventarizace majetku a školních pomůcek probíhá dle pokynů zřizovatele na základě zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

Oblast kontroly je hodnocena jako dobrá.

Hodnocení kvality řízení

Ředitelka školy působí ve své funkci řadu let. Inspekce konstatuje, že celkové řízení školy je v souladu s platnými právními předpisy a hodnotit je lze jako dobré.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

V současné době, kdy navštěvuje základní školu 20 žáků, není existence školy ohrožena. Problematickou se jeví budoucnost mateřské školy v nejbližších letech z důvodu klesajícího počtu dětí.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Výroční zpráva školy
- Písemné převedení kompetencí ředitelky školy na učitelku MŠ
- Plán akcí na školní rok 1999 - 2000
- Písemnosti žáků
- Školní kronika
- Třídní knihy, třídní výkazy, přehled výchovné práce v MŠ
- Docházka dětí do MŠ
- Evidenční listy a zmocnění o odcházení dětí
- Plány výchovné práce
- Záznamy o dětech

ZÁVĚR

Zásadní pozitiva:

- Celková velmi příjemná atmosféra školy,
- estetické a podnětné prostředí pro žáky i zaměstnance,
- široká nabídka dalších mimoškolních aktivit pro žáky,
- prezentace školy na veřejnosti,

- dobrá péče zřizovatele o školu,
- efektivní řízení výchovně-vzdělávacího procesu.

Negativa:

- Škola dosud není vybavena alespoň základní výpočetní technikou,
- nižší materiální vybavení mateřské školy.

Škola se snaží se o vysoce efektivní využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu. Tyto prostředky přidělené prostřednictvím ŠÚ v Semilech se jeví ovšem jako nedostatečné. Zřizovatel, Obecní úřad Mříčná, přispívá škole na vybavenost pomůckami i dalším materiálem. Velmi nízké, proti jiným školám obdobného typu, jsou zejména finanční prostředky pro stanovení výše nenárokových složek platu zaměstnanců.

Celkově škola plní svoji funkci danou zákonem velmi dobrým způsobem.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko ano

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Pavel Antoš	Antoš v. r.
Členové týmu	Růžena Janatová	R. Janatová v. r.

V Semilech dne 27. října 1999

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 3. listopadu 1999

Razítko ano

Kosáčková v. r.
Podpis ředitelky

Předmětem inspekce bylo důležitější zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Semily	12. 11. 1999	085 102/99-5023/A
Zřizovatel ObÚ Mříčná	12. 11. 1999	085 102/99-5023/B

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	-----